

A photograph of a bronze statue of two men, Adolf Kolping and a companion, standing on a large, ornate stone pedestal. The statue is set in a park-like environment with lush green trees in the background and a bed of red and pink flowers in the foreground. The man on the left is wearing a long, light-colored robe and a cap, while the man on the right is in a dark coat and trousers, holding a hat. The pedestal has an inscription in German.

АДОЛЬФ КОЛЬПІНГ

*Життя та соціальне
християнство*

Громадська Організація
“Справа Кольпінга в
Україні”

АДОЛЬФ КОЛЬПІНГ
*життя та соціальне
християнство*

Чернівці
2018

Адольф Кольпінг

Священик, соціальний реформатор, публіцист, пастор і "батько підмайстрів" - все це характеризує діяльність Адольфа Кольпінга (1813-1865).

Адольф Кольпінг народився 8 грудня 1813 року в Керпені неподалік Кельна і зростав у важких соціальних умовах. Після короткої шкільної освіти у віці 13 років він почав навчатися на чоботаря.

Огляд біографії в датах

- ✓ 08.12.1813р. - народився в м. Керпен біля Кельну
- ✓ З 1820 по 1826рр. - відвідував народну школу
- ✓ З 1826 по 1837рр. - навчався чоботарству та став підмайстром
- ✓ З 1837 по 1841рр. - учень Марцелленської гімназії в Кельні
- ✓ З 1841 по 1842рр. - навчання в Університеті Мюнхена
- ✓ З 1842 по 1844рр. - навчання в Боннському Університеті
- ✓ З 1844 по 1845рр. - Духовна семінарія в Кельні
- ✓ 13.04.1845р. - висвячення в сан в Костелі Міноритів
- ✓ З 1845 по 1849рр. - капелан та вчитель релігії у Ельберфельді
- ✓ Липень 1847р. - Презес об'єднання підмайстрів, що було засноване в 1846 р. у Ельберфельді
- ✓ 01.04.1849р. - Вікарій Собору в Кельні
- ✓ 06.05.1849р. - Заснування об'єднання підмайстрів у Кельні
- ✓ 01.01.1862р. - ректор Костелу Міноритів
- ✓ 22.04.1862р. - став камергером Папи Римського
- ✓ 04.12.1865р. - День смерті
- ✓ 30.04.1866р. - перенесення мощей у Костел Міноритів

Коротка біографічна довідка

1813 - 1837 роки

Адольф Кольпінг народився 8 грудня 1813 року у Керпені неподалік Кельну. На той час Керпен перебував під французькою окупацією. Саме тому його Свідоцтво про народження було видане французькою мовою. Але вже навесні 1814 року разом з поразкою Наполеона завершилася французька окупація. Рейнланд перейшов до Прусії, тож Керпен став пруським. Мешканці невеликого землеробського міста Керпен навряд чи помітили спроби спалаху буржуазної емансипації та зусилля князя відновити старий, абсолютистський порядок. Це штовхнуло людей у бідність. Молодий Кольпінг також ріс у складних соціальних умовах та бідності. Його батьки були пастухами та володіли невеликою земельною ділянкою. Незважаючи на суворість життя, вони були люблячими батьками і піклувалися про своїх п'яťох дітей у християнських традиціях. Кольпінг відвідував сільську школу, але грошей для вищого навчального закладу було недостатньо. Таким чином, у віці тринадцяти років він розпочав опановувати ремесло чоботарства у місцевого майстра Мойсера. Після трьох років Кольпінг склав іспит і став підмайстром. Загалом цій важкій справі він віддав 10 років.

Він працював у цій професії десять років, подорожуючи з місця на місце, як і інші підмайстри-мандрівники. У 23 роки він зважився на незвичайний крок і вирішив стати священником. Він відвідував Марцелленську гімназію в Кельні та повинен був заробляти собі на життя. Потім він вивчав теологію в Мюнхені та Бонні. 13 квітня 1845 року Адольф Кольпінг був висвячений в сан священника в Кельнському Соборі Міноритів. Будучи капеланом, він отримав свою першу роботу в Вупперталі-Ельберфельді.

Там він зіштовхнувся з соціальними потребами робітників у суспільстві, що змінюється та індустріалізується. У зв'язку із крахом старої системи та прийнятими новими правилами, підмайстри втратили своє право проживати в домі майстра, отже, залишилися без даху над головою. Це ще більш погіршило їх становище. У Ельберфельді Кольпінг зустрів вчителя Йоганна Грегора Бросера, який розповів йому про нещодавно засновану місцеву школу підмайстрів. Невдовзі А. Кольпінг вже став духовним наставником цієї школи. У такому об'єднанні Кольпінг розпізнав чудовий шанс подолання соціальних проблем підмайстрів.

Допомога у самопомозі, соціальні зміни через зміну людини - так пізніше охарактеризують його підхід. Невдовзі Кольпінг прибув до Кельну, де 6 травня 1849 року він заснував перше Католицьке товариство підмайстрів, що стало попередником нинішньої Родини Кольпінга. За короткий час ідея самопомозги та допомоги громаді поширювалася по всій Європі та за її межами. Він помер 4 грудня 1865 року в Кельні.

27 жовтня 1991 року у Римі Папа Іван Павло II проголосив Адольфа Кольпінга Блаженним. Сьогодні справа його життя продовжується в більш ніж 60 країнах світу.

Повітряні замки:
син пастуха мріє про велику кар'єру

*“Спочатку я хочу бути людиною ...
свідком правді, братом ближньому.”*

“Дай мені стати всім тим, ким я повинен стати.”

Німецький “батько підмайстрів” Адольф Кольпінг власне був французом. В його акті про народження говориться про те, що пастух общини “Pierre Kolping” з'явився до чиновника, що відає актами громадського стану, щоб засвідчити народження свого сина “Adolphe”. Фактично маленьке містечко Керпен, що знаходиться між Кельном та Аахеном по лівий бік Рейну, належало до французької імперії, в той час як 8 грудня 1813 р. там народився Адольф Кольпінг. Завойовник Наполеон, який за декілька тижнів до цього був розгромлений в лейпцизькій “Битві народів”, вже давно був в бігах, але рани років окупації не хотіли так швидко загоюватися.

Війна, пожежі та смерть лишили по собі жахливий слід в Рейнланді. Наполеон, якому постійно бракувало грошей, мав звичку годувати свою армію за рахунок ворожої країни. Французи розташовували свою кавалерію в містах і селах, владно вимагаючи корму для коней, хліба, вина і м'яса для вершників. Натовпи безпритульних на вулицях потрапили у ще більш жалюгідне становище. А коли французькі окупанти мусили відступати, в панічному страху очікували козаків, про яких ходили страхітливі історії.

Замість козаків прийшли пруссаки, що теж не викликало особливого захоплення жителів Рейнланду. Вони вже були ситі чужим керівництвом. В кельнській карнавальній процесії вони несли через місто опудало на палиці і співали йому гімн „Щастя тобі в вінку переможця“. Це було не дивно, тому що нові пруські провінції Рейнланд і Вестфалію розділяли від старих пруссаків з їх протестантськими поміщиками не тільки країни, але і інший спосіб життя та менталітет.

Поліцейська держава і свобода громадян

Це був заплутаний переломний час, в який розгорталося коротке, насичене життя Адольфа Кольпінга. У рік його народження прусаки, шведи, англійці і баварці боролися проти Наполеона; Ернст Моріц Арндт писав свої патріотичні пісні, а Йоганн Готтліб Фіхте написав своє „Вчення про державу“, Гете завершив свій твір „Вигадка і правда“, Россіні створив „Італійку в Алжирі“. У прогресивній Англії статус учня був замінений вільними робочими договорами, а на континенті серед бальних танців набув популярності вальс.

У 1865 р., коли помер Кольпінг, англійці раділи розширеному виборчому праву, Луїза Отто-Петерс заснувала в Лайпцизі „Загальнонімецьку спілку жінок“. В Людвігсгафені відновив свою роботу завод BASF, в Берліні почала роботу пневматична пошта і пішли трамваї, запряжені кіньми. Грегор Мендель відкрив закони спадковості. У Мюнхені відбулася прем'єра „Трістана і Ізольди“ Вагнера. Вільгельм Буш опублікував свою немирущу історію в картинках „Макс і Моріц“, а імпресіоніст Едуард Мане намалював оголену „Олімпію“, на яку накинута зі своїми парасольками обурена відвідувачка виставки.

За ці півстоліття вирішально змінилося Європейське суспільство. Наполеон відібрав у народів їх свободу, але насадив правові принципи - не соціальні ідеї! - і налаштував буржуазне суспільство проти старого порядку. Це, звичайно ж, був військово-забарвлений націоналізм, система поліцейських держав. Маленький привілейований прошарок населення все більше забезпечував себе майном і політичними правами голосу, в той час як народна маса, як і раніше, не мала права багато говорити.

На Віденському конгресі зустрілась звільнена від гноблення Наполеона Європа, щоб по-новому розподілити впливи. Однак абсолютизм могутніх світу цього був тільки зацементований по-новому і поставлений на більш широку основу: буржуазія почала перетворюватися на політично-визначальну величину. Ті, які не мали нічого, залишилися на вулиці, за дверима. „Свобода“ була центральною ідеєю цього століття, а „конституція“ - чарівним словом, за допомогою якого надіялися захистити індивідуальні права громадян.

У середині XIX ст. лібералізму, який поширювала освічена буржуазія, вдалося встановити в парламенті народні представництва і партії. Але ще в 1847 р. вюртемберзький ліберал Юліус Хьольдер розчаровано писав своєму однодумцеві про те, що маленькі люди не повинні багато чекати від буржуазії:

“Голота” отримує суворі покарання, буржуазія - нові свободи.” Політичної свободи без економічної і соціальної справедливості було замало також для підмайстра кравця Вільгельма Вейтліша, який пізніше дивував навіть Маркса як публіцистично жвавий передовий борець так званого ремісничого комунізму; він римував з гіркотою:

“Самих тільки гарних назв “республіка” і “конституція” не вистачає, незважаючи на те, що вони гарні, бідний народ нічого не має в шлунку, нічого на тілі і мусить завжди мучитися, знову мусить бути революція, вона повинна поліпшувати, бути соціальною.”

Всюдисуще прагнення свободи загрожувало своїми ідеями панівним класам. Старі духовні засади руйнувалися, у церкви з'явилися нові конкуренти: свідомі люди, які хотіли будувати власну мораль, по-філософськи налаштовані світогляди, які виникли не на основі Християнської традиції і також стомлений скептицизм, який не готовий був більше вірити в обов'язкові цінності. Римському католицизму ще додатково загрожувало становлення національної свідомості, яка мріяла про вільну єдину Німеччину і прагнула ліберальної федеративної держави під пруським керівництвом.

І чим більше Папа, з різних причин, був проти італійського національного руху, тим більшою мусила стати прірва між патріотичними борцями за свободу і католиками в Німеччині.

Дивовижний світ книжок і мрій

Батько Адольфа, пастух і маленький фермер Петер Кольпінг, був неписемною, але свідомою і мужньою людиною. Коли один зі шкільних друзів Адольфа, син одного могутнього державного радника наважився в його будинку зневажливо говорити про священників, він виставив зарозумілого хлопчиська просто за двері.

У батька Кольпінга взагалі не було жодної підстави почувати себе неповноцінним. Це сьогодні пастух - сумне видовище, натомість свого часу він вважався поважним господарем, що вмів заробити на хліб.

У XIX ст. все було інакше. Вівця була цінною домашньою твариною через молоко, сир, вовну. Вона була однаково задоволена як скупими на траву землями в низовині так і гірськими пасовищами, і селяни з повагою ставилися до людини, яка могла утримувати разом велику кількість овець селянської общини на пасовищі, захищати їх від вовків і лікувати їхні хвороби.

Ніколи він не був щасливішим, розкажує пізніше Адольф Кольпінг: “Ніж коли я сидів поряд з моїм старим дідусем, біля нього мати з прядкою, батько, який цілий день мусив працювати, сидів за пічкою, кутив свою люльку, мої сестри і брати гралися навколо мене, а старий дідусь розказував казки і маленькі історії.”

Чи не розчаровує перебільшена ідилія?

Батькам в ті часи давалося нелегко прогодувати 5-х дітей, маючи пару власних овець, город і трохи поля. І якщо маленький “Дьольфес”, четвертий в цьому ряді, міг зростати відносно захищеним, то старші брати і сестри вже возилися на кухні і у стайні. Колись і його самого батько відрядить пасти овець, а приємного в цьому було мало - гнати стадо у будь-яку погоду через луки і поля, будучи завжди на сторожі.

Але ми точно можемо повірити “батькові підмайстрів” в тому, що він ніде в житті більше не знайшов такого затишку і такої сердечності, в тому, що він в батьківській хаті навчився починати все - маленькі і великі справи з Богом.

Своїй родині, яка дала йому можливість відвідувати сільську школу і не забирала його, як це було поширено, для допомоги вдома або на полі, він завдячував незвичною для свого бідного становища доброю шкільною освітою. І дивні, негожі для хлопчика його походження “вищі” інтереси не були випадковим. Лише “через моє бажання читати, яке я намагався задовольнити кожної вільної хвилини”, він отримав пізніше зауваження від свого майстра.

В родині пастуха не було газет і книжок, але вечори, коли про щось розповідалося були надзвичайно захоплюючі. У своїх календарних історіях вже давно дорослий Кольпінг зображує дитячий рай: “Зимою тут сидів довгий Франц, чорнороб, але людина з надзвичайно багатою уявою, він сидів біля нас або по сусідстві за пічкою і рік за роком розказував зацікавлений малечі і навіть старим силу-силенну казок...”.

“Дьольфес” поглинав німецькі оповідання про героїв і історії, про двозначні вибрики Тілля Ойленшпігеля, але він також був у захопленні від історій про життя Єзу дес Мартіна з Когема, і від грубих проповідей-покарань Аврахама з святої Клари. Але коли він відсвяткував свій 12-й день народження, в чарівний світ книжок і мрій увірвалася реальність. Школа закінчилася, і пастух Кольпінг не мав грошей відіслати свого сина до вищої освітньої установи.

В 1826 р., коли “Дьольфесу” ще не було 13 років, він став учнем чоботаря Мойзера на Менштрассе в Керпені.

Кольпінг, підмайстер шевця, мандрус.

Наступні 11 років маленька кімната шевця стала світом Адольфа. Спина боліла від постійного незручного сидіння на тринозі. Коліна і стегна боліли, тому що годинами слугували підставкою для планок, по яким “Дьольфес” бив іноді з такою злістю, ніби хотів відлупцювати підступного домовика. Жорсткі шматки шкіри і дерев'яні цвяхи, які важко забивалися в непокірну шкіру, здавалися йому насправді знаряддям катування, які злий демон вигдав спеціально для нього. Потім він з сумом дивився на свої мозолисті, почорнілі від смоли руки і тужив за пригодницькими історіями, в які він занурювався в кінці робочого дня, поки його очі не заплющувалися.

У майже 16 років Адольф здав екзамен на ступінь підмайстра з пристойним свідоцтвом, але, як навмисно, чоботи, які він хотів подарувати батькові на іменини, виявилися занадто малими. Можливо, це стало причиною того, що молодий Адольф почав мандрувати, щоб навчитися ремеслу в інших майстернях, випробувати іншу робочу техніку, здобути уміння в поводженні з майстрами і покупцями. “Мені не вистачало мого знання, - пояснював він пізніше своїм вчителям, - моє вміння в моїй професії здавалось мені недостатнім, а життя в селі надокучило мені...”

Адольф ще не раз прокляне своє рішення. Тому що романтики було небагато в цій напруженій подорожі. Стомлені і голодні йшли підмайстри ремісників безкінечними проїзними дорогами в невідоме, на них підозріло дивилися селяни, іноді даючи шматок хліба і свіжий ковток води, і мусило справді дуже пощастити, щоб один з майстрів, до якого ти стукав у двері, якраз шукав підмайстра або хоча б тимчасову допомогу. Зі свідчень Адольфа можна сказати,

що він був дуже радий, якщо він міг десь присісти і зайнятися собою. Це підтверджував також його вчитель в Лехеніху в 1832 році, написавши чудовим почерком: “Швець Йоган Міхаель з Лехеніху підтверджує цим, що Адольф Кольпінг пропрацював 1 рік при мені як підмайстер і за цей час добре себе поводить”.

Кольпінгу пощастило також при огляді призовників. Його визнали придатним і відправили в 28-й піхотний полк, але він витягнув при звичайному тоді жеребкуванні серед рекрутів такий далекий номер, що полк більше не цікавився ним. В Пруссії було більше солдат, ніж було потрібно. Адольф не довго радів зекономленому на армію часові: в той самий рік він втратив матір, добродушну, але надзвичайно сумовитомеланхолійну жінку. Гіркий біль виливає 20-річний юнак в своєму першому вірші про душу, довжиною в 36 сумних, ще стилістично непевних строфах:

*Одинокий, без матері, самотній
я блукаю тихої ночі,
в зоряній розкоші я
молюсь, зітхаю і плачу по тобі.
Але знаходить втіха небесна,
коли я думаю про Ісуса Христа,
про те, що він знову приніс життя,
коли він помер для нас.
Люба мамо, поки ми
не пройдемо небезпечну дорогу життя,
поки не завершимо благочестиво з Богом,
керуй ти човном життя.*

Ненависні важкі обставини

Його професійна честолобність гнала неспокійного підмайстра далі в Кельн, у місто перших шевських майстерень, в якому поряд жили сильна віра і невтішний занепад, в якому було надзвичайно багато церков і ще більше нетрів... Він подався в дорогу, зізнається Кольпінг, “щоб в більших майстернях знайти більш досконалу роботу, краще освічених людей, щоб принаймні бути близьким до науки, яку я любив понад усе.”

Дивний підмайстер шевця, сам себе він змальовує як старанного естета.

Але в Кельні він був розчарований ще більше ніж в селах і на базарах: “Я досягнув першої майстерності, сидів у колі, до якого багато хто марно прагне потрапити; але все ще я досі здригаюся всередині, коли я згадую ті жахливі дні, які я провів там, посеред неохайності і опущеності німецьких підмайстрів... Нехай вважає себе щасливим кожний, хто ніколи нічого такого не чув і не бачив, кому не доводилося стикатися з такими людьми!”

І знову відтінок зневаги до людей, що характерний для ранніх висловлювань Кольпінга, міцне переконання в тому, що він вирізаний з благородного дерева і покликаний до вищого, ніж примітивні колеги у комірчині шевця, наполегливе намагання за будь-яку ціну відірватися від власного оточення, страждання через незначне походження, мрія про велику кар'єру в духовних сферах. Підмайстер хоче вирватися із свого тісного світу майстерні з її важкими випарами, одними і тими ж розмовами і заялуженими жартами. Майстерні, яка стала для нього в'язницею. Що власне він мусить покутувати тут? Хіба його провини, що він народився в хатині пастуха? “Я шукав освічених людей, а знайшов жорстокі серця, переважно вже зіпсовані в глибині своїй.”

Прагнення вирватися, дізнатися щось нове, стає все сильнішим. Здорові честолюбність, яка прищеплює його і вимагає його фантазії, здатності творити поєднується з небезпечною зневагою до скромних вимог його оточення. “Я не міг залишатися серед цих покидьків народу”, - так різко висловлюється він через декілька років, в лютому 1841 р., в автобіографії, яку кожен учень мусив додати до заяви про складання випускного екзамену. Остаточна втеча від цих ненависних важких обставин була ще попереду, і він наче в останній раз хотів дати волю своїм почуттям після років важких мук. Він глузує над “трубим неучтвом” і “духовною убогістю” свого оточення.

Ні, так прямолінійно, як цього хоче благочестива легенда - Бог свідок - не проходило життя Кольпінга. Були важкі переломи і болісні процеси навчання - як у багатьох “класичних” святих, як у розбещеного папського синочка Франческо Бернадоне з Ассіза, який вчив любити бідність і пізніше називався Франціск, як у забіяки Ігнатіуса з Лойоли,

відомого своїми бешкетницькими вчинками й історіями з жінками, який радикально змінив своє життя і заснував Єзуїтський орден. В день свого 40-річчя самокритичний Кольпінг сам зізнався в листі до подруги, що була йому як мати: “Я сам найкраще знаю свої проступки в житті і сам сплів павутиння, я хочу, щоб вища рука вказала мені на шлях істини”.

При цьому молодий підмайстер чоботаря не перебільшував в своїх зображеннях. Ми ще побачимо, наскільки погані були справи в притулках і який занепад панував серед подорожуючих підмайстрів. Цікаво, що співавтор “Комуністичного маніфесту”, постійно бездоганно одягнений син фабриканта Фрідріх Енгельс так само зарозуміло дивився на молодих ремісників, яких він називав “тупими хлопцями” і “віслюками”.

І все-таки трохи більше розуміння причин, які привели багатьох підмайстрів до пияцтва і розпачу, кинули їх в соціальну безодню, трохи більше солідарності з власним станом, ось чого ми хотіли би чекати від сина пастуха, Адольфа Кольпінга - можливо також трохи більше любові до людей, які несуть свій хрест. Нас неприємно вражає, коли ми бачимо його у вже цитованій автобіографії таким егоцентричним.

“Я був жалюгідним, - каже 28-річний Адольф, - коли приєднався до свого оточення, з ним жив і з легковажністю відмовився від коштовніших дарів Творця, я був щасливим, коли спробував звільнитися від них, щоб йти власним шляхом. Останнє було майже неможливим, оскільки названа справа потребує тісного співжиття. А хто би приєднався до шевця, якщо він вимагає вищої освіти? Усвідомлення мого нещасливого становища стало ще боліснішим, коли через читання, від якого я ніколи не зміг відвикнути, я здобув інші поняття про людину, її призначення, гідність вищої освіти. Я був самотній у товариствах мого стану, прив'язаний до способу життя, що поступово навіював мені огиду і жодного виходу попереду, щоб вийти з цього лабіринту... Думка про те, що я все життя мушу тягати ці кайдани, що вже зараз так сильно тиснули мене, що все життя мушу залишатися в багні, яке мені вже давно остогидло, ця думка була нестерпною для мене.”

У ці роки ми зустрічаємо незнайомого Кольпінга, трохи пихатого і охочого до друку своїх віршів з досить пустопорожнім пафосом:

*“Я стояв на березі Рейну і дивився на хвилі,
Вони бушували, шаленіючи, як моя власна кров,
Ревіть, ваші хвилі могутні, я відчуваю це,
Я сказав це, відірвав від грудей букет
і кинув його у хвилі.”*

Такого роду страхітливі вірші знаходяться в об'ємній спадщині поряд з вправними картинами настрою і переконливою поезією, під такими назвами як “Плач обманутої дівчини”, “До продавщиці фіалок”, “Ода до народженої щасливої країни”, “Пристрасть до мандрівок”... До уявлення Кольпінга про соціальний підйом належало повторення поверхневих ідеалів освіченої буржуазії і засвоєння власного стилю.

В 24 роки знову за шкільну парту

Втеча Кольпінга від молодих колег по професії не була доброю передумовою для майбутнього “священника підмайстрів”. Одержимий злетом мав ще попереду болісний процес повернення, що повинен був привести його знову в звичайний світ ремісників, до по-новому відкритої солідарності з тими, кого він називав “покидьками народу”.

Ми можемо лише здогадуватися, як сильно вплинуло прагнення до освіти і духовних можливостей розвитку на вперше висловлені Кольпінгом думки щодо професії пастора. Також залишаються невідомими справжні мотиви для відмови від кохання молодості, а пізніше від поріднення з солідною кельнською родиною чоботаря. Не потрібно також називати Кольпінга святим при житті, який би без вагань пожертвував всіма земними бажаннями заради вищого покликання і ніколи, навіть у мріях, не думав би про кар'єру чи соціальний престиж.

Труднощі на життєвому шляху Кольпінга, про які можна здогадатися з автобіографічних записів, відображає його вчинок в одній кельнській майстерні: “Родина майстра була маленькою, крім жінки ще одна дочка, - описує він обережно ситуацію, - майстер був мені як батько, він мав звичку казати, що у нього двоє дітей і якби він знав, що я назавжди залишусь в його будинку, він би міг спокійно померти. Я був би дурнем, якби не помітив, куди вітер віє. Коли одного дня зайшла розмова про це і вони здивувалися, що я не хапаюся обома руками за кинуте до моїх ніг щастя, я поспішив до своєї кімнати, тому що мені не вистачало сил сказати цим добрим людям: “Я іду”. У своїй кімнаті я виплакався, із розп'яттям в руці поновив свій намір стати священником і попросив Божої допомоги”.

Можливо, ця відмова і не була настільки важкою для Кольпінга, тому що він розказує лише про доброго чоботаря, який хотів, щоб він став його зятем; про якісь ніжні почуття між ним і дочкою чоботаря не йдеться взагалі. По-іншому склалося з його коханням молодості Анною Клер Маргарет Штатц, на два роки молодшою від Кольпінга, дочкою сільського вчителя в Керпені; з її братом його поєднувала справжня дружба. Він щойно розпочав своє навчання теології в Мюнхені, коли довірів своєму щоденникові, як важко йому було розлучатися з Анною: “Я із зусиллям придушив сльози, які виступили на моїх очах, я мусив залишати кохання, яке так сильно запало в моє серце. О, я добре знаю, що стільки любові, такої прив'язаності, такої відданості я не знайду більше ніде у світі, але ця безмежна любов поклала мені в руку паспорт на чужину. Я не маю права заперечувати це кохання, але відчуття провини пригнічує мене.”

Мається на увазі не моральний борг, а борг подяки - це він уточнює через декілька днів в тому самому щоденнику: “Вона пройшла зі мною найсуворішу стежку життя, залишилася вірною в радощах і стражданнях, постійно вказувала мені шлях вгору, якщо мої страждання тягнули мене до землі... Я не можу і ніколи не буду заперечувати поклики серця. Все змінюється, тільки кохання залишається незмінним”.

Яким страшним ударом мусило бути, коли він у 22 роки розказав своєму священнику про своє бажання стати пастором і отримав приголомшливу відповідь: “Шевче, залишайся при своїх чоботах!”. Ці слова вдарили по ньому своїм брутальним значенням і, здається, на все життя прибили його серце цвяхами в маленькій майстерні.

Що він повинен був робити? “Другого навчального шляху” для подолання перешкод, зумовлених походженням, ще не було. Розпаленому підмайстрові рішення далось нелегко. Він знав, що ризикував усім. Чи не був він вже занадто старий, щоб починати все спочатку? Чи взагалі міг він дозволити собі відмовитися від скромного, але впевненого життя ремісника? Яку надзвичайну мужність треба було мати, щоб без грошей і протекції ринутися в пригуду з невідомим майбутнім? І що, можливо, було найважче: хіба він не ніс відповідальність за старого батька і незабезпечених молодших братів і сестер?

Але родина пастуха привітала плани Адольфа: “Замість того, щоб зустріти там опір, я знайшов тільки найвідвертішу підтримку, - радіє він в складеній до випускного екзамену автобіографії, - навіть мій старий батько вважав, що якщо я не задоволений своїм становищем, то я повинен шукати за власним розсудом іншого, я мав його згуду, оскільки він переконаний в тому, що Бог буде вести мене до кращого.”

Кольпінгу також пощастило в наступних кроках до мети, яку він завзято переслідував: священник сусідньої общини давав йому приватні уроки латини. Коли він через декілька місяців звернувся з проханням до священника своєї общини Йоскена, який колись так різко йому відмовив, прийняти у нього екзамен з латини, той був просто ошелешений. За такою залізною цілеспрямованістю мусило ховатися щось більше ніж безглузда мрія. Тепер Кольпінг міг брати у капелана з Керпена допоміжні уроки з латини і грецької мови. Це було важкою роботою, тому що водночас він працював за професією і мусив привчати свій нетренований у таких справах розум до чужих слів і відмінювань.

Щастя залишилось прихильним до нього, коли в 1837 р. він вступив в шановану Кельнську Марцельську гімназію і одразу був прийнятий в 4 клас. Досить важко морально було 24-річному вчитися з 12-13 річними хлопцями. Здавалось, вчителі допомагали йому і ставилися з розумінням: він скромно говорить про “поблажливу увагу”, але пізніше натякає в листі до друга Штатца в Кергені, що на випускному екзамені були труднощі, він був “недостатньо блюзнірним” до панів.

Атестат зрілості для підстаркуватого 28-річного гімназиста, виданий 3 квітня 1841 року, засвідчує вже відоме “рішуче прагнення до наукової освіти”, але називає також недоліки: В його роботах з латини відчуваються “прогалини і певна нестійкість”, у французькій мові “йому ще багато чого не вистачає”, а також знання з математики залишають бажати кращого.

Незвичною є стримана оцінка з релігії: “Абітурієнт показав, що він володіє великою кількістю релігійних ідей і знань, якими, здається, його серце справді зворушене.”

Очевидно, суворі пани екзаменатори не взяли до уваги жорстоку дисципліну, яка була потрібна для того, щоб в такому не надто схильному до навчання віці подолати три з половиною важких роки навчання і до цього ще хронічну нестачу грошей та низку серйозних хвороб. Жодного року він не був звільнений від сплати грошей за навчання. Кольпінг

мусив давати уроки, щоб перебиватися, на навчання іноді залишалась тільки ніч. До його частих болів в черевній порожнині і в грудях додалася віспа і часте небезпечне кровохаркання. “Це не так просто розпрощатися з усіма чудовими мріями і стати обличчям до могили, у той час як світ навколо усміхається ще більш радісними картинами, - так писав він наляканий в своєму щоденнику, - Я також відчув, що це означає, носити у грудях передчуття смерті.”

Кольпінг подолав усі труднощі свого життя однією вірою, яка можливо, успадкована ним разом із простим походженням, була серйозною і

захоплюючою, взагалі не сентиментальною і з кожним роком все більш зрілою: “Дай мені цілком стати тим, ким я повинен стати”, так це звучить в молитві 24-річного чоловіка. Те, що він собі тоді запланував, свідчить уже про його шлях від самовдоволеного честолюбства до солідарності з тими, хто пізніше буде потребувати його: він не хоче створювати навколо себе ореол святого, щоб возвеличити себе серед своїх братів, навпаки: “Спочатку я хочу бути людиною, навчитися розуміти її високе призначення, для якого вона народжена; навчитися впізнавати і виконувати обов'язки людини, які дають їй право жити серед своїх братів і робити щось для них; після того, як я пізнаю шляхи, які ведуть до довершеності, я піду по них впевненою ногою, тоді я хочу утримати пізнану правду і захищати її, вільно сповідувати те, що відбувається в моїй душі, я хочу бути свідком правді, братом ближньому”.

В його роботі, що викристалізувалася в ці запізнілі гімназійні роки, мова була про людей, про “подальший розвиток людей в доброті”, а не про збирання вражаючих детальних знань; такі науковці і вчителі ведуть, на думку Кольпінга, лише “вчене, але нічого не варте життя”.

Навчання в місті “мракобісів”

Ця сцена була би чудово обіграна в телевізійній мильній опері. Але чудо, яке розв'язало фінансові проблеми абітурієнта Кольпінга, сталося саме так! Посеред ночі дочка одного поміщика з околиці Керпена, Матія Елена Меллер, наказала привести його до ліжка одного вмираючого. Це був збанкрутілий студент теології, що захопився алкоголем. Дівчина полюбила його, коли він був її домашнім вчителем в маєтку батьків і попросила Кольпінга, покладаючись на те, що він збереже таємницю, полегшити його смерть і потурбуватися про похорон. Через декілька тижнів вона сказала, що з метою заглибити кожну можливу провину жалюгідно померлого кандидата на посаду пастора, вона вирішила профінансувати навчання Кольпінга, який не мав жодних засобів для існування.

Пропозицію здивований син пастуха прийняв лише після 3-х тижнів роздумів і за умови, що він залишиться вільним в своїх рішеннях.

Тепер Адольф міг їхати в Мюнхен, що був центром відновлення руху в німецькому католицизмі.

Мюнхенські викладачі вузу сприйняли імпульси просвітництва і пов'язали їх з гуманною теологією. Король Людвіг I, ідеалістичний романтик, якого Папа Грегор XVI називав найбільшим захисником церкви, “il più gran protettore”, заснував після руйнівної секуляризації велику кількість нових монастирів, привіз бенедиктинців назад в Баварію і спробував поєднати шедевр мистецтва, традиційні християнські цінності, авторитет монарха і вільнодумницькі ідеї. У своїй тронній промові він вказав, що релігія є найважливішим засобом освіти, але він не бажає мати лицемірних “прихильників”. В бюрократії, парламенті і ліберальній пресі піднялася хвиля опору “Папам” і “мракобісам”, які визначали політику в Мюнхені.

Кольпінг був у захопленні від духовного клімату баварської столиці (“Взагалі католицьке життя тут - як у себе вдома”), проте, іноді він критично висловлювався в своїх листах щодо неотесаних місцевих жителів: “Якщо їх зовнішність справляє приємне враження і вони вміють підкреслити її за допомогою одягу, то варто їм лише відкрити рота і ти вже ситий ними по горло. Фрази товсті, як їхня вермішель, плюс ще варварський порядок слів, а сама думка містить щось безпорадне, незграбне”. Без поваги ставиться він до короля, який з худим обличчям і

“Добродушною зовнішністю” швидше прошмигнув, а ніж пройшов повз нього. Але його вразив натопт сестер милосердя в різнобарвній процесії на Вознесіння. “Я, як дурень, мрію про зречення, а вони сильніші за мене, сором мені”.

Але справді захоплюється він особистістю історика філософії і публіциста Йозефа Гьорреса. “Коло Гьорреса” вело в католицькій Німеччині боротьбу проти всемогутності держави і свавілля влади, а також проти спадку Французької революції. Від сильного католицького впливу очікували більш органічного розвитку суспільства і більше мріяли про свободу на противагу абсолютистській державі.

Кольпінг приєднався до церковного історика Ігнаца Дьоллінгера, який пізніше став центром внутрішньоцерковного опору догмі непогрішності. Кольпінг мав право майже щодня використовувати його бібліотеку, виконував для нього книжкові замовлення і користувався порадами Дьоллінгера в своїх працях. В такому, ніби сухому вченому він знайшов людину: “Він добра людина, - пише він, - яку потрібно знати тільки зі справжньої сторони”. Можливо, в близькому знайомстві з істориком, який цікавився проблемами робітників і був тісно пов'язаний з французькими піонерами ідеї солідарності, знаходиться коріння для пізнішої роботи Кольпінга над соціальним питанням.

Кольпінгу було 28 років, коли він розпочав своє навчання в Мюнхені, не дивно, що він працював, як навіжений, щоб наздогнати втрачений час. Коли у 8-й годині починалися лекції, він вже провчив, як правило, дві години догматику і “єврейську стародавність”, як ми це можемо прочитати з його щоденника. Свідомства, які ще тоді існували для відвідування лекцій, засвідчували його “відмінну старанність”. Але Кольпінг, здається, був також переконливим для людей: серед “пруських” студентів в Мюнхені він відігравав свого роду провідну роль. Один товариш зображує його як “запальну і енергійну натуру”, як “осередок і голову” північних німців.

Звичайно, зовні такий самовпевнений, він мав свої сумніви і страхи. У депресії і хворий від туги за домівкою, він згадує про свято Христа (мається на увазі Вознесіння, коли святкується повернення Ісуса Христа на небо), про щасливе дитинство і “втрачені дні” після того: “Сьогодні я знову став на коліна перед віттарем, хотів знову вміти молитися як тоді, але це вже важко повернути. Слова стали кращими, але серце - не таке чисте”. Деякі місця в його щоденниках видають внутрішні конфлікти, також це видно зі старомодно сформульованих зречень від “радіості почуттів” і “оманливого блиску світу.” “Я не можу більше мислити як життєрадісний студент, - повчає він сам себе, - я вже вступив з моїм Визволителем у спільноту життя, в якій потрібна надзвичайна

серйозність”. Він забороняє собі поетичні спроби, так само, як радість від творів у стилі античного пластичного мистецтва, які були виставлені в мюнхенській гліптотеці: “Занадто частий огляд таких творів має щось небезпечне”, - занотовує він пригнічено і цілком серйозно, вбачає в тілесній культурі грецьких скульпторів панування “хтивого духу”.

Підтяжки Андреаса Гофера

“О Боже, якою гігантською людиною мусив бути Гофер. Його підтяжки дістають мені аж до колін. Але тепер я можу хвалитися тим, що носив підтяжки Гофера”. Як ми бачимо з цього спогаду про відвідування краєзнавчого музею в Іннсбруці, здійснена під час канікул подорож пішки через Тіроль у Венецію позитивно подіяла на вже зачерствілого Кольпінга. В його об'ємних мандрівних нарисах він виявляється людиною, що іронізує і сміється сама над собою, іноді - соціально-критичним спостерігачем свого оточення. Безсумнівним є його талант зображувати суттєве коротко і з сухим гумором. У Падуї його вразила здатність ремісників, які виконують свою роботу зі склепінням на вулицях, прямо посеред перехожих. “Через це вулиці мають надзвичайно живий вигляд, і здається, що потрапляєш на базари, настільки кругом великий натовп людей, це виглядає, неначе величезний мурашник, і до цього ще шум, крики, дзигання”.

На гірських вершинах над Іннсбруком він спостерігав захоплюючу гру грозових хмар: “Така погода буває часто і знову минає, потім тоненька смуга хмар розташовується навколо гірської вершини, але вона вже має зовсім інший напрямок ніж решта хмар. Оскільки вітер віє у напрямку долин, то в одній такій долині на відстані півгодини від іншої він віє у протилежному напрямі... Подорожуючи якийсь час так, ми помітили, що на певній висоті туман почав ставати рідшим, і здавалося, наче крізь нього хоче пробратися сонце. Через ці густі смуги можна було бачити як темні обриси найвищої гірської вершини виглядають високо над туманом. Видовище було грандіозним, майже примарним. Можна було подумати, що вершини стали вдвічі вищі”.

Біля Гохцірля, в палючу серпневу спеку він піднявся на скелю Мартіна

(1330 м) - божевільна ідея, як він пізніше додав. “Стежка, часто шириною в один крок, вела по кам'янистій гальці повз стрімкі провалля. Не можна оглядатися, хибний крок, камінь на дорозі, корінь можуть принести смерть”. В найнебезпечніших місцях він мусив хапатися за забитий у скелю цвях. Але: “Щось подібне роблять заради пошуків славидесь в дивовижному місці”.

В Іннсбруці він був надзвичайно гордий тим, що йому, жителю Рейнланда, подали шановані як реліквія підтяжки тірольського героя - вільнодумця Андреаса Гофера. На початку своєї італійської подорожі він був у полоні німецьких упереджень. Тірольців він вважав чесними людьми, італійців, навпаки - хитрими хлопцями: “Навколо натовпи загорілих італійців, з голими грудьми, чорним волоссям і хитрим, злодійкуватим, часто моторошним видом обличчя”, - занотовує він в Трієнті, але тут же зізнається, що це було “зайве побоювання”. Порадувала його також дійсна тоді заборона поселення протестантів у Тіролі. “Розумне” рішення, вважає він, тому що так, на його думку, країна залишається збережена від “фальшивого світла” просвітників.

Тільки через декілька тижнів, повертаючись в Баварію, він висловився вже більш самокритично. Його “власна цінна особа” була занадто на передньому плані, а спостереження за країною і людьми було занадто поверховим. Тепер також в тірольській прямодушності він знайшов слабкості - “поліровка” щирої ввічливості щодо приїжджого - в той же час він захопився жвавою елегантністю італійців і їхнім почуттям гармонії. Поступово кліше зникали. Коли зустрічаєш у вузькому венеціанському провулку обірваних людей з шахрайським виразом обличчя і одразу “голова повна вбивчих думок”, то це “результат упереджень”, зізнається він присоромлено.

Наприкінці свого життя, в 1862 р., він здійснить подорож до Риму і проспіває хвалебну пісню благородному чесному народові. Ніколи, за його словами, він не бачив в Римі підлоти, справді запеклого алкоголіка, замість цього багато співчуття до бідних і тих, що зазнали багато горя в житті. “В якому німецькому місті, - запитує він, - можна так безтурботно заснути поряд зі своїм майном, як у Римі? А ми, німці, ще щось кажемо про нашу чесність...”

Ставши більш зрілим, мандрівник повертається в Мюнхен. Наступного року він пише в своєму щоденнику, що позбирав “вчений матеріал” для майбутньої професії, але тепер він хоче працювати над “культурою власного серця”. Після випускного екзамену з теології в Мюнхені на 3 останні семестри він перевівся в “свій університет” в Бонн, як було наказано, - але з двоякими почуттями. Тому що в Бонні викладав професор-догматик Георг Гермес, який, в очах багатьох вірних традиціям католиків, занадто серйозно сприймав скептичні питання нерішучих і слідував за духом часу.

Гермес хотів показати, що віра не суперечить розумові: „Якщо людина усвідомлює свою власну гідність і пробує залишитися вірною цінностям, які вона знаходить у своєму сумлінні, вона обов'язково наштовхується на віру. Тому що людська гідність, моральні цінності і деякі обов'язки втрачають кожне зобов'язання, якщо жодна інстанція на світі не гарантує їхню дійсність.”

Хоча Гермес не вважав чистий розум достатнім і підкорявся внутрішньому законові в людині, партія ворожих просвітництву і абсолютно вірних Римові католиків звинуватила його в холодному раціоналізмі. На щастя він вже помер, коли неприхильний до всіх вільнодумницьких ідей Папа Грегор XV, засудив “Гермесіанізм”, точно не пояснюючи навіть, що це власне таке.

Коли в 1842 р. Кольпінг приїхав у Бонн, університет там вважався оплотом ліберального невір'я. Кельнський архієпископ Клеменс Август фон Дросте де Вішерінге, відлюдкуватий, недовірливий і авторитарний, зробив важким життя для боннських професорів, заборонив студентам-теологам відвідувати їх лекції, оголосив обов'язковим відвідування заходів у палаці єпископа, поки уряд не заборонив йому це, і почав вимагати від кожного кандидата на посаду священника “антигермесіанську клятву”. В цій загостреній ситуації Кольпінг цілком перейшов на сторону єпископа, став провідником “антигермесіанських” студентів, організував процесію з факелами проти новомодних професорів і опублікував свої перші, досить агресивні газетні статті.

20 березня 1844 р. екзаменом в Бонні він нарешті завершив своє навчання. Після року практики в кельнській семінарії священників в церкві Міноритів 13 квітня 1845 р. Він був висвячений у сан священника; у ніч перед цим помер його батько, про це розказали йому сестри і брати при вході в церкву. Кольпінгу було майже 32 роки, коли він посів свою

першу посаду як капелан і вчитель релігії в Ельберфельді, сьогодні частині Вупперталя.

Таким чином доля його була вирішена. Оскільки промислова революція, що починалась, показала тоді в Ельберфельді своє захоплююче і страшне обличчя, не було жодного німецького міста, де б не було такої різючої різниці між високими досягненнями в техніці на фабриках і оголеною убогістю в робітничих помешканнях. Тут, де він цього ніколи не очікував, Кольпінг знайшов свою Батьківщину: біля жертв прогресу.

Навернення: капелан Кольпінг закохується в людей

“Хто хоче здобути прихильність людей, мусить поставити на кін своє серце”.

В 1816 році в Ессені володар маленького металургійного заводу Фрідріх Крупп почав виробляти з крихкого чавуну високоякісну литу сталь. Ковалі на Рурі були обережні, але Крупп давав гарантію за кожний шматок. Піонерським став простий винахід сталевого валу, за допомогою якого на конвеєрі можна було робити ложки. Незабаром заводи Круппа почали виробляти шини, колеса і осі для будівництва залізної дороги, рушничні і гарматні стволи. В 1887 році на цих заводах вже працювало більше ніж 20.000 робітників і службовців.

Історія промислової революції в Європі читається як казка. З тих пір як парова машина на початку XIX століття замінила старі джерела енергії - мускульну силу людини і тварини на силу вітру і води і зробила можливим розвиток залізниці, стрімко розвивається транспорт і промисловість. З 1848 р. британський випуск продукції виріс від 16 млн. до 50 млн. тонн, виникли велетенські фабричні цехи.

Жертвами розвитку стали ремісники, тому що одна парова машина замінювала багато робочої сили. І хоча старі майстерні стали працювати краще і солідніше, але не так швидко. Ремісники могли змінювати місце роботи на величезних фабриках, що росли як гриби після дощу, але при цьому вони ставали все біднішими, втрачали права і можливості розвитку. Раніше у майстра навчалися і тут же знаходили домівку учні і підмайстри, робітники їли і спали там, жінка майстра замінювала матір. Тепер безробітні ремісники, яких ставало все більше і фермери йшли з села у великі міста, де в 1848 р. майже половина населення жила за

Не дивно, що в революції 1848 р. лівову частку жертв на барикадах становили ремісники і робітники. Тому що користь не багатьох означало убогість для більшості. У вугільних копальнях можна було побачити 15-річних дітей, що штовхали навантажені вагонетки через вузькі штольні. Були 12-річні інваліди з викривленим спинним хребтом і хворими легенями. Коли в 1839 р. в Пруссії була заборонена праця дітей до 9 років, а для дітей від 9 до 17 років обмежена 10-ма годинами на день, це вже було революційним; але і цей наказ з'явився під тиском військових, які нічого не могли вдіяти з фізичними вадами рекрутів, яких їм відсиляли.

Беттіна фон Арнім повідомляє в 1853 році в одній газеті про берлінського підмайстра ткача, який після 17 тижнів безробіття був винен за помешкання 8 талерів, потрапив хворим у госпіталь, і коли після повернення більше не мав даху над головою - був переселений з усією родиною в робітничий дім, де він 15 тижнів як ув'язнений жив з небезпечними злочинцями.

Такий досвід з'явився після вибухів насилля, як наприклад, після повстання сілезьких ткачів в 1844 році, коли ремісники та фабричні робітники, що стали безробітними і ситими по горло мізерною зарплатою руйнували машини і плондрували склади з товаром.

Пруські військові придушили повстання. Через 4 роки в іншому кутку Німеччини один публіцист заснував партію для красильників і ткачів, що стікали кров'ю через конкуренцію між фабриками. Традиційні середні підприємства не мали жодного шансу в змаганні з “великими панями, озброєними грошима і машинами”. Продукція вироблялась усе вищими темпами, врешті-решт, більше, ніж потребувалось.

“Коли вироблені товари нагромаджуються на складі, як гори льоду, то застій у збуті б'є перш за все по робітникові, залишає його без роботи і без хліба, один на один з убогістю. В той час як фабрикант, якщо його справа побудована не на паперовій основі, все ще може якийсь час просто споглядати, має можливість знайти інші засоби і шляхи, як збути з рук свої запаси, в будь-якому випадку не дає працювати більше, ніж зумовлено попитом. Що буде з людьми, які все життя прив'язані до його машини, власника не хвилює, як людина він може жаліти, але він - ділова людина, в запасі якого тільки слова “Повинен” і “Мати”, решта його не турбує”.

Дослідники не зовсім впевнені, але є достатньо вагомі причини, щоб вважати автором цього обвинувачення, що з'явилося в “Рейнській

церковній газеті”, ельберфельдця капелана Адольфа Кольпінга.

Раби індустріальної революції

“На берегах зчорнілого жовчного Вупперу не має місця Граціям і Музам”, - так песимістично зобразив новоспечений капелан своєму вчителеві Дьоллінгеру нове місце поселення. Раптом мова зайшла не про високі духовні злети і поглиблення власного відношення до Христа, а про заробітну платню робітників і плату за помешкання, виснажених дітей і розподіл влади в суспільстві. Це мусив бути сильний шок для ідеалістичного священика. “Нижній шар суспільства жахливо темний, - писав він до Дьоллінгера, - надзвичайно занепалий, занедбаний тілом і душою, наскрізь зубожілий і не є настільки великим!”.

В Ельберфельді було тоді понад 40.000 жителів, і в багатьох будинках панувала бідність, не вистачало хліба і молока для дітей, медикаментів для виснажених маленьких інвалідів, батьки сімейств у розпачі шукали оманливу втіху в безкінечній кількості шинків. Сучасні спостерігачі повідомляють про поширений “обман”, який був характерний для ельберфельдських підприємців: замість того, щоб виплатити прядильникам, друкарям і фарбувальникам їхню заробітну платню готівкою, вони прокручували афери з бракованим товаром власного виробництва, наприклад, браковані костюми чи хустки, які “обдарований” робітник часто марно з великою втратою часу намагався продати; або вони давали їм талони на товари, за які можна було отримати лише підгнилу картоплю, затхлий хліб і погану муку. І, звичайно, винахідливі фабриканти володіли бідними крамничками, в яких робітники могли отоварити свої талони.

Якщо були труднощі зі збутом або наплив замовлень, то фабрикант, недовго думаючи, часто ділив заробітну плату наполовину - звичайно, не забуваючи підкреслити свою гуманність в тому, що взагалі в такі непевні часи давав людям роботу. В 1849 році один робітник в Ельберфельді заробляв, якщо йому дуже пощастить, 3 талери за тиждень. Майже четверта частина цієї суми йшла на плату за приміщення, за решту сім'я, часто з 8-и або 10-и членів могла купити не більше ніж півфунта м'яса на день, раз в тиждень півфунта масла, 3 фунта муки, пару хлібин, 6 “склянок” картоплі, 3 фунта кави, 2 порції овочів, трохи рису і молока, мила і вугілля. Пара дитячих черевичків коштувала майже 1 талер, стільки ж - чоловіча сорочка або простирadlo. Якщо родина мусила рахувати кожну копійку в такі добрі часи, то як же вона мала існувати при раптовому подорожчанні або, коли раптом захворів головний

годувальник, який в такому випадку не отримував ні пфеніга заробітної плати?

Бог, який залишав їх бідувати в такому жалюгідному становищі, був для багатьох ельберфельдців таким самим зайвим, як пастори, що верзли дурниці, про яких Кольпінг висловлювався в своїх листах до Дьоллінгера з різким сарказмом і новим розумінням фактичних потреб людей: “Велика кількість робітників живе в бідності, як я це бачив тільки в долині Вуппера. Вони мало знають про Бога, знають про церкву тільки з назви, набожність в домі зустрічається рідко, духовна втіха відсутня або є як краплина води на гаряче каміння. В цілому, для цього стану рабів нічого не відбувається... Проповідники проповідують по неділях для тих, кому вони подобаються, інші залишаються осторонь, проповідують лише для одного класу, у яких вони сподіваються знайти розуміння. Інші не одержують нічого. Проповідники навчають дітей релігії, тобто, заставляють вчити строфи з Біблії, доки не заучують напам'ять; тоді дітей “випускають”, але знають вони надзвичайно мало, і ті знання майже нічого не дають... Не дивно, що проповідника нічого не пов'язує з його общиною, крім його прихильників”.

Передусім Кольпінга болюче вразили протестантські священики з їхнім “пафосом проповідника” і черствим ставленням при відвідуванні хворих.

Замість того, щоб втішити і підбадьорити смертельно хворого, вони накидалися на нього з суворим питанням, чи він вірить в Ісуса. А тоді слідували, як злива з градом, осуд і сувора догана на адресу родини, що зібралась. “Проповідь-покарання завжди така голосна і галаслива, що громоподібні слова чути по всьому будинку, а може, навіть і по сусідству. Тому багато людей не кличуть проповідників і самі собі, як можуть полегшують шлях у небесне царство.”

Кольпінг хотів робити це зовсім інакше, ніж ці “янголи помсти” і пустомолоти. Становище діаспори католиків в Ельберфельді - тільки кожен 5-й був католиком - не могло його злякати; навпаки, він бачив в цьому можливість здобути перемогу. Молодий капелан доклав неймовірних зусиль, проповідуючи; для опрацювання однієї такої промови він потребував від 4-х до 5-ти днів, збереглося 87 промов, більшість з яких продумані до найменших деталей. До уроків релігії в реальній школі і гімназії додалась так звана “християнська наука”, що викладалась в церкві для декількох сотень дітей. Він не вів статистики своїх незліченних відвідувань хворих.

Звичайно, було боляче дивитися на улюблені книжки з теології і не мати часу для навчання; але з часом він навчився бути щасливим, як і пояснив Дьоллінгу: “Якщо я більше не можу читати книжки, то тим більше людей, практичної історії, стоять мені перед очима і тим більше спонукають до спостереження і вивчення...”

Він хотів заснувати католицьку щотижневу газету і вінценц-конференцію - так раніше називали групи неспеціалістів, з яких пізніше виник “Карітас” (організація католицької церкви, яка допомагає потребуючим), - спілку для формування благочестя. Усі ці форсовані плани спочатку зазнали невдачі, в основному через опір конкретного священика, з яким він не порозумівся, тому що той вважав його таємним лібералом.

Життя вивчають не з книжок

Раніше він хотів навчитися жити з книжок, так пізніше, трохи соромлячись, зізнається Кольпінг. “Тоді я мав глибоку повагу до всіх книжок і вважав, що з них я можу черпати всю мудрість життя”. Але ці погляди ґрунтовно змінилися: “Було багато людей навколо мене, які були розумніші, ніж я, хоча і не читали так багато книжок як я. Вони розуміли більше в житті і оцінці буденних, часто дуже важливих речей, і як-то кажуть, частіше влучали прямо в точку, ніж це вдавалось мені, незважаючи на всі мої книжки”.

Можливо, це розчарування в колишніх ідолах - людях-книжках і вчених стало вирішальним для великої зміни в житті Адольфа Кольпінга. Непомітно кришилися їхні пам'ятники, поки вони не впали з п'єдесталу і не розкрили свою жалюгідну суть.

“Там, де я бачив кого-небудь, про кого говорили, що він освічений, - так він розповідає про своє дитинство, - я думав, що бачу перед собою людину незвичайних рис характеру і переваг; я спостерігав за його висловлюванням, за кожним з його рухів, і я не можу заперечити, що незабаром я відчув мимовільне прагнення наслідувати його.”

Але чим гострішим ставав його погляд, тим більше він усвідомлював, що насправді ховається за гарним пафосом: досить часто гонитва за чимось матеріальним, пошук оплесків і захоплення або просто бажання здобути якусь добру посаду. Мова йшла не про прагнення “стати народові провідною зорею і відчувати його захоплення собою.” На думку Кольпінга, вони пристосовуються до духу

проповідувань способу життя і задоволення собою: “Яким миттєвим прозрінням стало це спостереження в моєму уявленні про освічених людей! Як я злякався цієї помилки, яка одним махом змінила мою думку і розірвала магічну силу, якою я мріяв володіти у сфері знання.”

Замість цього, присоромлений і щасливий одночасно, він вчився розуміти, що досі зневажений народ “більш віруючий, ніж його проповідники” і що у колі ремісників накопичена “найбільша фізична і моральна сила”, вірність і щирість, “міцність характеру” і “простий розум господаря”. Тут, в Ельберфельді, незадоволений син пастуха Адольф Кольпінг перетворився з академічного вченого, на розумного, ґрунтового практика, з людини, що хотіла піднятися з “дна суспільства” - на брата людей, витіснених на край суспільства і обманутих в їх надіях. Тут він знайшов своє місце в житті, як він повідомляв професору Дьоллінґу в 1848 році в Мюнхен:

“За час мого перебування в Мюнхені і пізніше, - зізнавався він старому вчителю, - я таємно виношував мрії про те, що присвячу себе науковій роботі, певні дисципліни подобалися мені, але я ніколи не мав можливості здійснити ці бажання. Тутешня практика не залишала більше жодної надії. Ніби на противагу самому собі, я знову і знову знаходився серед народу, з якого вивела мене рука Божа”. Після того, як він спілкувався з народом в заснованій тим часом спілці підмайстрів, Кольпінг продовжує: “Зникла радість від наукової роботи, здається мені, що я до цього не дуже придатний; навпаки, серед такої народної професури я в своїй стихії. Я думаю, що з багатьма могло би таке трапитися, якби практика просвітила їх.”

Насправді Кольпінг мріяв про наукову кар'єру і ще в Ельберфельді цілком реалістично запланував пов'язати турботу про душу і теологічне дослідження, щоб пізніше, можливо, перейняти навчальне доручення (стати викладачем). Він завзято збирав матеріали для роботи про так званий “незабутній характер” причастя. Але в 1857 році в листі до Дьоллінґа він без злості підбив підсумки: “Бог вказав мені інші шляхи, і я маю вагому причину бути вдячним за те, що швець мусить залишатися біля своїх планок.”

Про кар'єру науковця він взагалі не жалкував, і на так званих

давно дивився очима, які більше не були заздрісними, навпаки, співчували: на думку Кольпінга, освіта в значенні вміння говорити є, в основному, лише “зовнішнім лоском”, що приховує поверхневність, занепад і очевидне незнання речей, від яких дійсно все залежить. Звичайно, поверхнева розмова на теми, що були тоді в моді, була для нього лише “довгим, нудним базіканням, від якого у благородних людей стають нудними обличчя”. Кольпінг розумів під освітою дещо зовсім інше, ніж мистецтво дипломатично брехати, ввічливо лицемірити або вражати небагатим знанням фактів з політики і техніки чи парою цитат з преси і літератури. Для нього освіта була фактично пов'язана з гуманністю і просвітництвом, зі зрілою добротою і здатністю допомагати безпомічним.

Все своє життя Кольпінг не хотів мати нічого спільного зі сповненими ненависті революціонерами: але сарказм з яким він викриває духовну пустоту і брехливе фасадне християнство буржуазії, зробив би честь розлюченому анархісту. Зовнішній блиск і вбрання, витончені задоволення і підслесливі форми поведінки, поспішне збирання майна і жадібне накопичення знаків пошани ще не роблять освіти. “Модних мавп”, які в церкві “тупо роззявляють рота” в пошуках великих людей, він не міг терпіти так само, як чванливих батьків, які робили зі своїх дітей “прикраси для параду”: “Що за чудові штанці на них, чобітки, курточки з стрічками і шнурками і бантами, завите волосся, капелюшки з пір'ям, так що можна насунути скляний ковпак, як над дівочою манірністю.”

Ні, це “м'яке, як масло, так зване християнство” з його відмовою від справжніх вимог і з його, залежно від смаку, вигаданим Богом перетворилося на глузування над чесними людьми. Пристрасний вирок винесений Кольпінгом, даний цій буржуазній релігії і сьогодні, через півтора століття, влучає в самий центр, і не зашкодило б, якби золотими літерами написали на вхідних дверях християнських освітніх будинків, редакцій газет і фракцій: “Так, завжди є багато людей, що вас можуть переконати в тому, що без релігії в порядку не може бути утриманий жоден народ, що без релігії в людському суспільстві все мусить йти шкереберть, люди, які хваляться релігійним вихованням народу,

разі необхідності не обходить, на що ж витратити пару талерів і які самі, насправді, тримаються якнайдалі від Бога, церкви, проповіді, причастя і зовсім не думають про те, щоб віддати Богові шану... Ні, якщо би вони могли спокійно отримувати зиск, було би все добре. Ці люди згідні з релігією для інших людей;

тому що вона передбачає чудові вартові служби, я кажу: Поки цей народ насміюється з Бога і не відвернеться від небезпечного безумства, ми не подолаємо труднощів. Так, я вважаю цю поширену п'ятизначну мудрість такою самою небезпечною як вчення людини, що зреклася Бога”.

Але в простому народі, якого він колись зневажав, Кольпінг несподівано знайшов силу віри і людську зрілість. Глибоко вражений він спостерігав, як бідні ремісники допомагали один одному і часто всупереч всьому трималися своєї віри. “Стан ремісників, - пояснював він в програмному писанні 1849 року, - нарешті, стан робітників взагалі кращий, ніж звичайно думають, і підхід до його серця легший, ніж деінде”. За словами Кольпінга, підмайстер або робітник можливо “трохи грубувато” ставився до життя, добра природа, можливо, трохи “здичавіла” і внутрішні сили легко виснажуються від інтересів оточення, що перехресчуються, але по природі ці люди сильні і здорові: “Я не сумніваюся в жодній людині, часто говорив він потім, в народі є невимовно більше, ніж ми підозрюємо в нашому егоїзмі”. І ще раз пізніше, в рік своєї смерті, він зізнався, що серед ремісників він знайшов найкращі і найвідвертіші серця.

Від хору ремісників до спілки підмайстрів

Як і всі дійсно великі проекти в історії, Справа Кольпінга не була придумана якоюсь надзвичайно розумною головою за письмовим столом, а виросла з життя, з прагнень і потреб багатьох цілком нормальних людей. Одним з них був головний вчитель у Ельберферді Йоган Грегор Бройер, чиїм хобі, очевидно, було заснування соціально орієнтованих католицьких спілок. Він став хресним батьком для дівочої організації і католицької громадянської спілки “Парламент”, брав участь в спорудженні лікарні і дитячого будинку і видавав “Вуппертальську церковну газету”. І до цих цілком нормальних людей належали також енергійні молоді ремісники, які розучували в майстерні столяра Тіля благочестиві пісні, щоб прикрасити щорічну процесію ім. св. Лаврентія в Ельберфельді, і поряд з цим продемонструвати, яким свідомим може бути стан підмайстрів.

Коли зустрілися енергійні молоді люди і повний ідей, майже 25-річний вчитель Бройер, тоді практично й зародилася “спілка підмайстрів”. Тому що Бройер дав хору ремісників чудово розроблений статут і гарну назву “Католицька молодіжна організація Ельберфельда”. Це було 6 листопада 1846 року. Бройер мріяв про спілки, “які будуть будувати далі там, де припинили священики і вчителі”, і поставив ельберфельдській організації завдання, передусім двічі на тиждень для підмайстрів ремісників і учнів “забезпечити за допомогою доповідей і відповідної літератури повчальні бесіди, розвиток освіти і пристойне, приємне спілкування”. Зі спілки повинні були виходити “набожніші християни”, і “вірніші піддані”, що були б придатнішими до громадянського життя і які завзятіше брали б участь в церковному житті.

Капелана Кольпінга молоді люди попросили створити для них прапор, щоб в процесії ім. св. Лаврентія їх неможливо було б не помітити. Він був щиро захоплений. “Ви зробили справу, якої я добивався все життя”, - сказав він своєму шкільному колезі. Незважаючи на це, історично достовірно, що сьогодні немає жодної “спілки Бройера”, а є Справа Кольпінга. Адже Кольпінг перетворив завдяки своєму організаторському талантові ельберфельдський паросток на рух світового масштабу. Він сформулював світоглядні

тільки пізніше наважився піти у широку громадськість, Кольпінг вже зробив спілку відомою по всій Німеччині за допомогою своїх незліченних промов, статей в журналах і брошурах. Пізнання Кольпінга на власній шкурі долі підмайстра, одержимість своїм життєвим завданням, його такт організатора і уперта завзятість рейнського пастуха, який ніколи не поспішає - напевно, все це поєдналося, щоб з фантастичної місцевої ініціативи вчителя Бройера зробити “першу велику ошасливлену католицьку соціальну ініціативу” - комплімент, який зробив “батькові підмайстрів” франкфуртський єзуїт і церковний історик Клаус Шатц.

“Метою спілки, - так говориться в проекті першого статуту, створеного Бройером і переробленого Кольпінгом, - є бесіда і подальша освіта католицької молоді за допомогою проповідей, співу, читання і двостороннього обговорення, кожної неділі і святкового дня з 17.00 до 21.30, і по понеділках з 18.00 до 21.30.” Від членів, яким додатково кожної неділі пропонувалися уроки письма і лічби, очікувалося, що вони по неділях і святкових днях “будуть присутні на богослужінні і своїм вправним співом прикрашатимуть свято”. Пізніше цілі спілки були розширені; в статуті метою спілки була названа тепер “подальша освіта і бесіда дорослої католицької молоді для сприяння і турботи сильному релігійному і громадському почуттю”.

Спілка Бройера і Кольпінга не впала з неба. Обидва вчилися від наявних протестантських спілок, не повторюючи їх помилок. Обнадійливі початки таких спілок були створені проповідником каторжної в'язниці Теофілом Пассавантом у 1832 році в Бадені (“Спілка для недільних залів для робітників, учнів і хлопчиків”) та бременським проповідником Маллетом у 1834 році (“Організація для молоді”). У 1838 році Маллет заснував свою спілку в Ельберфельді. На жаль, з часом вони виродилися в звичайні притулки благочестивих братств:

“Братство - переважно релігійне, спілка підмайстрів - переважно соціальна”, - пояснив він і одночасно запевнив, що обидві організації чудово доповнюють одна одну і можливим є подвійне членство. Молоді ремісники зустрічалися по неділях і по понеділках ввечері в тій ельберфельдській школі дівчат, де викладав Бройер. Там були книжки і газети, можливість поговорити і викурити люльку, звичайно також вимогливі доповіді на релігійні теми, читання з добрих книжок,

інформація з практичних питань. В 1848 році Кольпінг змалював читачам “Рейнської церковної газети” життя спілки, і здавалося, ніби він повернувся до колишньої зарозумілості: “В основному практичне християнство в церкві і вдома не випускається з очей, - писав він, - також беруться до уваги місцеві відносини, але тільки рідко і тільки у разі потреби захисту і охорони. Професією народу не є ведення полеміки. Ця розмова триває до 8-ї години вечора. Решту часу кожен може займатися, чим хоче. По понеділках ввечері біля 9-ї години читається доповідь зі світових питань - політика виключена, і без того достатньо політиканствують, мова йде про речі, які належать до громадського практичного життя і мають на меті закликати молоду людину до його земної професії, виховувати в людині чесного, розумного члена людського суспільства. Це була можливість поговорити про все, на що скаржаться у світі і охоче бачили б поліпшеним, можливість відшукати засоби як це можна покращити. Невичерпним є матеріал, якщо хочеш подивитися на справжнє життя і тримати в полі зору всі його добрі і погані сторони. Також читаються відповідні народні твори і, якщо це потрібно, коментуються. Веселий настрій і жарти так само належать до розсудливості і обачності, як в практичному житті радісний настрій при старанній роботі”. Хто, звичайно, знає цензуру того часу, яка переслідувала все “політичне” в спілках і в приватних особах, спробує читати тут між рядками.

Збереглися зворушливі підрахунки з перших років життя “Спілки молодих підмайстрів”, наприклад, з листопада 1846 року стосовно “4-х книжок для письма і 4-х збірників”, за що було заплачено 16 срібних монет, і ще 3 срібні монети за аркуш титульного паперу і барило з піском. 30 квітня 1849 року були виплачені 5 срібних монет за “полагодження вістря прапора”, і тут же в 1849 році 27 срібних монет палітурнику за 150 зброшурованих пісенних віночків”. На щастя, від організації дівчат, яка винаймала “приміщення спілки”, надійшли 3-й талери і 10-ть срібних монет за “спожитий газ”.

“Спілка молодих підмайстрів” витримала жажливі голодомори 1846-1848 рр. Неврожаї і підступна “картопляна хвороба” підняли ціну на хліб і на овочі й спричинили загальну економічну кризу. Затихли сотні

ткацьких верстатів. В Еберфельді незабаром більше тисячі родин залишилося без роботи і хліба, ткачі і фарбарі пішли жебракувати, кількість “бідних членів общин” зросла втричі. “Я не пригадую в своєму житті такої кількості жалюгідних постатей, яку я щоденно зустрічав тут”, - зізнався Кольпінг в “Рейнській церковній газеті” і прямо звинуватив корисливих промисловців в злиднях: “Для робітників фабрик не має найменшого забезпечення на випадок потреби.”

Посеред цієї невтішної епохи ельберфельдські підмайстри в червні 1847 року обрали своїм головою капелана Кольпінга як послідовника капелана Йогана Йозефа Штеенаертса, але 48 з 88 голосів, що вказує або на скромність Кольпінга, що любив діяти за кулісами, або на сильні суперечки в спільці. Але Кольпінг швидко став громадянськи активним пропагандистом ідеї спільки завдяки опублікованим в наступному році в “Рейнській церковній газеті” докладних інформаційних статей і надрукованій в тому ж році брошурі “Спілька підмайстрів”.

Маленька брошурка мала підзаголовок-заклик: “До серця всіх, хто бажає добра народному благу”, коштувала 5 срібних грошей і була адресована передусім духовенству. В той час, коли світоглядна боротьба велася не в товстих книжках і пресі, а переважно в тонких брошурах, такий скромний твір міг розраховувати на посилену увагу. Тим більше, що автор, очевидно, давав розумні поради не з свого робочого кабінету, а навпаки, на власній шкурі відчув злидні, які він таврував. Він сам “зазирнув глибоко в безодню”, - запевняв Адольф Кольпінг своїх читачів.

Божевільний конкурент доктора Маркса

Вулиці навколо кельнського Гюрценіха цього весняного вечора 1849 року знову заповнені людьми. Робітники з фабрики, бліді підмайстри, виснажені безробітні, декілька студентів, - всі в очікуванні, галасливо, збуджено дискутуючи, один за одним, вони прямують послухати доповідь людини, яка в єдиній загальній ідеї поєднала їх гнів, зумовлений величезною безоднею між багатими і бідними, весь їхній біль і розбиті надії, їхні страхи перед майбутнім і їх палке прагнення до справжнього світу: цією людиною є доктор Карл Маркс, головний редактор “Нової Рейнської газети”. Рік тому він опублікував “Маніфест комуністичної партії”.

“Багаті стають завжди ще багатшими, а бідні - біднішими, - говорить Маркс до аудиторії, що слухає його, затамувавши подих, - Вже давно робітник перетворився на раба фабриканта, на товар, річ. Є лише робочі інструменти, які залежно від віку і статі мають різну ціну. Продукт власних зусиль недосяжний для робітника, він надривається заради користі не багатьох щасливців, які купили його робочу силу.” „Праця, - викрикує Маркс в зал, - творить чудеса для багатих, але приносить злидні робітникам. Вона приносить красу, але й каліцтво для трудівників.”

Саме в ці гарячі дні недалеко від Гюрценіха, невідомий молодий священник хотів заснувати незвичайне товариство - “Спілку підмайстрів” для молодих ремісників, які дещо роблять для своєї освіти і хочуть більше знати про свою віру. Хто собі уявляв, що може такою нудною вечірньою балаканиною замінити лекції відомого доктора Маркса, мав бути божевільним. Але Адольф Кольпінг через свою сліпу віру в Бога вже давно вважався трохи божевільним. 7 слухачів забрели в школу Колумба, де в своїй лекції він надав їм оцінку суспільних відносин, дивовижним чином подібну до оцінки його відомого конкурента: “Наша сучасна промисловість, - констатує Кольпінг, - це витончений холодний егоїзм, гіршого від якого ще не було на світі, і який за допомогою машин деспотично впливає на панів і рабів ...” За його словами, робітники стали кріпаками і рабами їхньої фабрики, яким великий капітал “ледь дозволяє пригубити ковток життя”. “Капітал споруджує магазини, чиї власники не заробляють на життя в поті чола, це для них зробили гроші, і в цих магазинах лежать тисячі речей, що могли б зробити незалежними збіднілих громадян, які настільки залежні від капіталу, що за певних

умов їх доля гірша, ніж доля раба...”

Правда, висновки, до яких приходять обидва промовці, описуючи таке становище, цілком різні. “Хай тремтять панівні класи перед комуністичною революцією!”, - вигукує Карл Маркс захопленому натовпу в Гюрценіху. На його думку, потрібно нарешті пояснити експлуатованим пролетарям їх ситуацію і зробити з них готову до удару групу, щоб привести в дію справу визволення. Мета: “Повалити всі відносини, в яких людина постає приниженою, поневоленою, покинутою, зневаженою істотою!”.

Кольпінг, навпаки, спокійним голосом пояснює жалюгідній купці своїх слухачів, що зміною лише панівної верхівки і політичних заходів нічого не досягнути.

Замість структур, на його думку, потрібно змінювати людей, їх становище, стиль життя. “Справжній дух, - говорить Кольпінг, - не можливо втиснути у декрети, цитувати параграфами з закону, його взагалі неможливо зробити.” За його словами, потрібна терпляча виховна робота і дуже сильна віра в Бога, який бажає щастя всім людям.

Зовсім інша справа - Маркс, скептичний вільнодумець; у Гюрценіху він з сарказмом зачіпає релігію, яка занадто часто виявлялася жорстокою сукупністю негідних людини структур. “Соціальні принципи християнства проповідують боягузливість, самозневагу, приниження, покірність, смиренність, одним словом, всі риси каналії, а для пролетаріату, що не хоче поводитися як каналія, мужність, почуття власної гідності, гордість і почуття незалежності важливіші за хліб.”

Адольф Кольпінг - молода, запальна людина в школі Колумба, навпаки, вважає, що соціальні проблеми можливо розв'язати лише на основі “старої, доброї, католицької християнської віри”. На його думку, суспільство тому убоге, що там мало справжніх християн. Для нього це, звичайно, не привід трубити хрестовий похід проти поганих язичників, навпаки, це привід розворушити лінивих на церковних лавах у власному таборі. Кольпінг вважає, що християнство задумане не тільки для “молитовних кімнат”, а також для буднів організації суспільної діяльності.

Не має жодного протоколу обох зборів в Гюрценіху і в школі Колумба. Ми не знаємо, чи цитати - основні думки, які знову і знову з'являються у Маркса і Кольпінга в ті роки, дійсно звучали саме так. Все-таки припускається невелика фіксація, щоб пояснити, що в ті багаті надії дні в Кьольні зіткнулися 2 світи і два людських образи, 2 проекти майбутнього, які повинні були творити історію.

Для дослідження вже давно встановлено, що Маркс і Кольпінг ніколи не розглядалися як конкуренти, впродовж всього життя навіть не помічали один одного. Але з християнської сторони не було жодної соціальної ініціативи, яка би так вміло могла запропонувати марксистському плану таке гасло як ідея молодої людини, яку тоді в школі Колумба слухало лише 7 чоловік.

Його товариш Возен зізнався через 16 років на могилі Кольпінга: “Один з таких перших учасників пізніше сказав, що спочатку вони розчарувалися в цій чужій для них, дивно промовляючій людині, і незрозуміло, що могло його змусити скликати підмайстрів; він здавався їм диваком серед священників, що не знав як вбити свій час”.

Менше ніж через півроку після перших зборів з 7-а членами спілки їх стало 550. Коли Кольпінг -”дивак” помер, до справи Кольпінга належало 24.600 підмайстрів. Сьогодні до спілки належать люди, які проживають більше ніж у 60 країнах світу.

“Принесіть дрова і дайте можливість Господові приготувати!”, - мав звичку відповідати закоханий у ризик Кольпінг, друг людей, який не дуже цінував побожні вислови, коли його питали, звідки він бере мужність для своїх божевільних планів.

Найбільша таємниця Кольпінга

У чому ж полягала таємниця успіху цього без сумніву далекоглядного, але простого священика, погляди якого часто суперечили існуючому напрямку?

Розглядаючи зовнішній бік, можна сказати, що, мабуть, вона полягала передусім у вправному поєднанні самодержавства спілки та прив'язаності до такої великої організації як церква. Спілки, при всій повазі до голови, духовної частини, - керувалися самими підмайстрами, щоб уникнути дріб'язкової опіки. Повага до простої людини, що практикувалась тут, повинна була започаткувати новий напрямок в функціонуванні церкви. Відлякуючий зворотний приклад Кольпінг стурбовано спостерігає у Франції. Реформаторський підйом “Клубу робітників” спалахнув швидко, бо ініціатива надходила від занадто самовпевненого дворянства, а самі “опікувані” не мали права багато про що говорити. Марно Кольпінг закликав до змін; його не зрозуміли. Через декілька років “Клуб робітників” припинив своє існування.

Сформований у спілках підмайстрів образ церкви не був

заступницькою організацією по духовній опіці, цей образ справді виріс з народу. Тому вони успішно захищалися від спокуси виродження їх організації у сектантську, геттоподібну спільноту. Кольпінг (“Божа рука сягає далі, ніж ми можемо уявити”) завжди мріяв про привітну, щедру церкву, яка буде збирати людей і розказувати всім про Бога, наслідуючи його терпіння: “Що не буде зрозумілим тут, те стане зрозумілим потойбіч...”

З другого боку, організація спілки на основі єпархій була просто-таки ясновидючим досягненням, вона поєднала окремі спілки підмайстрів з тодішніми єпископами і випредила майбутню структуру всієї католицької спілки. Звичайно, це більше зовнішні основи для успіху Кельнської ідеї. Якщо подивитися глибше, то таємницю Кольпінга можна побачити в переконливому поєднанні євангелізації і служіння світові (формулювання послідовника Кольпінга на посаді генерального голови, Генріха Фестінга). “Маленькі люди” зрозуміли це так само добре, як і велике панство у Відні (на недільні збори спілки підмайстрів у Відні в 1863 р. раптом з’явився кайзер Франц Йозеф I), Дрездені і навіть у Берліні.

В той час як провідні церковні кола Кельна все ще ставилися до цього із стриманою доброзичливістю, римська церковна верхівка виявила до нього жвавий інтерес. В 1857 році Кольпінг відіслав Папі Пію IX цілком самовпевнений підсумок. За його словами, милосердний Бог, який разом з святим Йосипом обрав ремісника “батьком-годувальником”, очевидно, допомагає справі, тому що спілки вже можуть піклуватися про 20.000 підмайстрів. З цього приводу Папа висловив свою “немалу радість” і підтвердив, що організація Кольпінга має “справді миротворче значення”.

Влітку 1862 р. “батько підмайстрів”, уже призначений Папою на посаду його таємного скарбника, був двічі прийнятий Папою на приватній аудієнції і отримав в знак поваги багато розшитий золотом одяг для служіння мес з приватної каплиці Папи; цей одяг знаходиться сьогодні в Кельнській церкві Міноритів і одягається на свята.

Кольпінг був захоплений сердечністю, з якою прийняв його Папа; його друг і супровідник, віденський презес Груша розказував пізніше: “Кольпінг - людина, якій ніколи не бракувало слів, безмовно стояв навколішки, плачучи від усього серця, як дитина, і ховаючи своє обличчя в складках одягу Святого Папи, стояв перед найвищим церковним авторитетом на Землі”.

Приводом для цієї подорожі до Риму за декілька років до смерті

Кольпінга було канонізування японських мучеників, сюди Пій IX запросив більше 300 єпископів з усього світу - демонстративний жест після політичного об'єднання Італії і часткової втрати церковної держави. Також серед католиків викликав суперечки цей залишок колишньої політичної могутності площею 18.000 кв. км.; він зробив папство незалежним від будь-яких мирських захисників, але завдав шкоди його духовній силі. Економічна формація не була більше конкурентноспроможною.

Свої враження від поїздки до Риму Кольпінг описав в серії статей для “Рейнських народних газет”, що містила 28 частин, щоб захистити папську політику. Цілком дотримуючись лінії курії, що загрожувала покарати критикування світового панування Папи великими церковними штрафами, Кольпінг висловився стисло: “Хто зазіхає на політичну владу Папи, зазіхає на саме християнство.” “Тримайся Святий Отче!” - ці слова адресує він до Риму. “Ми всі, до останнього чоловіка, підтримуємо тебе, наше серце, наша віра, наша відданість з тобою!” На його думку, найвищу інстанцію правди і права на Землі перетворили на “жебрака”, вміло використовуючи ефекти співчуття до римського “мученика”, і захоплено зображував помпезні виступи Папи.

“Риссю наближається попереду група гвардійців, потім розкішний екіпаж Папи, запряжений чорними рисаками в блискучій позолоченій збруї. Спочатку радісні голоси, махання хустками і капелюхами, потім, як тільки підїжджає екіпаж Папи, натовп по обидві сторони вулиці схиляється до землі. Всі падають на коліна, щоб прийняти благословення отця християнського світу... Як нахилиється і піднімається колосся, коли вітер торкається квітучих полів з зерном, так всю дорогу схиляються і піднімається людський натовп... І на коліна падає кожний, незалежно від стану, і справді, там стоїть не просто народ, тому що в заступникові Христа, в поставі святого отця є щось таке, що прямо таки вражає.”

Особливо сподобалися Кольпінгу громоподібні вигуки “Нехай живе Папа”; він розуміє їх як “Протест проти ліберального галасування про “єдину Італію”.

Жорстока боротьба проти смерті

“Скільки ще чекати, поки прийде кінець робочого дня?”, - так написав Кольпінг у листі до свого друга Груша у Відні в день свого 50-річчя в 1863 році. Гумор поступово відходить і волосся сивіє. У листах за

Останні роки життя можна знайти все більше думок про смерть і справедливе передчуття її.

“Пастор підмайстрів”, який ніколи не був справді здоровою людиною, у буквальному розумінні, важкою працею досягнув своєї мети. Не звертаючи увагу на власні можливості, він надрирався, важко працював, доки сили його не вичерпалися.

Але Кольпінг не згасає повільно, як свічка. Він веде жорстоку тривалу боротьбу проти смерті. Він не хотів взяти до уваги попередження: ще було занадто багато роботи. Вже в 1861 році, коли знову повернувся кашель з кров'ю з його студентських років, лікарі заборонили йому всі привселюдні промови.

Але одержимого ідеєю вже неможливо зупинити. Він засновує спілки у Франкфурті, Штутгарті, Хурі, Луцерні, Базелі, освячує будинок підмайстрів в Кемптені, і наче він ще не достатньо написав і відредагував, Кольпінг випускає ще одну газету з внутрішніми повідомленнями для правління спілок. Багато подяки він за це не отримав; знову він мусив сам сплачувати половину всіх внесків. Гірко розчарований, в останньому випуску перед своєю смертю він погрожує поіменно назвати тих абонентів, які не в змозі вчасно заплатити навіть кілька пфенігів передплатної ціни...

Восени 1864 року він ще може керувати першими міжнародними зборами голів Спілок в Вюрцбурзі. Всі прохання поберегти себе він залишає поза увагою: “Доки ще може старий кінь працювати, він хоче далі тягнути віз”. Стурбовані питання про те, що буде з спілкою підмайстрів, якщо “батька Кольпінга” вже не буде з ними, залишали Кольпінга байдужим. “Чи знаєте ви, ким стає здоровий кельнський хлопець, якщо помирає його батько?, - рішуче відповів він одному скептикові, Він стає більшим, дорослішим, він стає чоловіком!” Він ніколи не ставився до себе надто серйозно.

Передчуття смерті ставали все більш сильнішими. В червні 1865 році - він тільки подолав тоді запалення суглобів в правій руці, яке тижнями не давало йому можливості писати, і лікарі вже думали про ампутацію - він підводить підсумок для читачів “Народного альманаху”. “Я працював настільки довго, наскільки міг. Якщо кінець роботі прийде раніше, ніж ти гадав - ну, то в ім'я Бога.”

Він ще раз виступає 10 вересня 1865 р. в будинку підмайстрів в Трирі на генеральних зборах католицьких спілок Німеччини. Через тиждень він переживає настільки сильний приступ серцевої астми, що боїться задихнутися. І все ж таки наступного дня він іде на освячення одного будинку підмайстрів в Кельні, будівлі, яка коштувала йому безсонних ночей. З голосом, що вже відмовляє йому, він востаннє промовляє до людей. Напади повторюються в наступні тижні; здається, неначе смерть зі все більшою злістю бореться проти завзятого бажання жити, неначе хоче ціною нестерпного болю і приниження відвоювати у Кольпінга згоду на смерть.

“Для оточуючих, - повідомляє заступник Кольпінга Вільгельм Флюкен, - це було жахливе видовище - бачити, як раніше бадьорий і повний сил, тепер він ночами сидить знесилений, спітнілий, безпомічний, з безмовною покірністю.” Він не був здатним навіть молитися.

Але найгірше було ще попереду. В останні дні через безжалісні напади астми він не міг більше лежати. Його садили на крісло і споруджували перед ним підпору: маленький стіл, повний подушок, так, щоб він міг покласти голову, яка не мала права доторкатися грудей, які принесли жахливий біль.

В кінці навіть це мізерне полегшення страждань стало неможливим. У вертикальному положенні, обійнявши руками стілець, нездатний до жодної зміни положення свого тіла, як розп'ятий, він чекав на смерть, якої прагнув. Звільнення прийшло 4 грудня 1865 року, о 2-й годині після обіду. Здивовано він сам випрямився в кріслі, щоб знову з уже погаслим поглядом впасти назад. Говорити він більше не міг.

Але коли він ще був в змозі рухатися, він швидко, майже насильно вклав в руку своєму братові Вільгельму хрест, привезений з Риму, і сказав речення, яке звучить як заповіт до його друзів в спілках підмайстрів по цілому світі: “Я дарую його тобі. Захищайся ним!”

Висновки: Чому сьогодні вчать у Адольфа Кольпінга

Через пару місяців після смерті тіло Кольпінга, тихо і без святкової процесії, було перенесено з Кельнського кладовища Мелотен в Мінорітську церкву і поховано перед побудованим на його кошти і оздобленим молодими ремісниками віттарем святого Йосипа, так, як

Бажав Кольпінг. Він сам склав також простий текст могильної плити:

Тут спочиває Адольф Кольпінг

8.12.1813 - 4.12.1865

Він просить помолитися за нього

Причиною того, що омріяне багатьма канонізування Адольфа Кольпінга затягнулось аж до 1991 року, можна назвати цілу низку згубних зволікань. Після того як в 1906 році друг Кольпінга, Антон Груша, який починаючи з посади голови організації Кольпінга став архієпископом і кардиналом у Відні, надіслав кардиналу у Кельні прохання почати попередній інформативний процес можливого канонізування, пройшло ще 20 років, поки нарешті в 1926 році не була розпочата підготовка. Звичайно, очевидців на цей час вже не було.

Наприкінці 1933 року підготовка вже була на такій стадії, що можна було розпочинати процес: тодішня політична ситуація обіцяла тісніше згуртування спілок, яким загрожувала велика небезпека та громадський вплив. Тільки за один місяць в Кельнській церкві Міноритів прохання про найшвидше канонізування Кольпінга підписало близько 17.000 відвідувачів. 26.000 підмайстрів в 1934 році ходили на прощу в Кельн. Нідерландські і аргентинські учні Кольпінга почали власну діяльність. І все ж таки під час війни робота над проектом зупинилась.

Після того, як в Римі у 1950 році нарешті розпочався інформативний процес, виникли нові труднощі: римська обрядова конгрегація була незадоволена доставленими з Кельну документами. Знову зволікання, коректування, доробки, поки в 1972 р. кельнський кардинал Йосип Хоффнер не призначив більш ефективно діючу історичну комісію, яка зібрала новий, досі невідомий матеріал, і головами якої були літургійний науковець проф. Теодор Шкіцлер і архівний радник доктор Тане Йоахім Крахт. З 1987 по 1989 рр. різні ватиканські інстанції дали свої заключні, у всіх випадках позитивні відгуки. Було підтверджено, що Кольпінг уособлював в собі “видатне педагогічне чуття”, “безмежну віру в Божу допомогу”, виявивши переконливу діяльність на благо “нужденних братів”. Папа Іван Павло II під час свого першого візиту до Німеччини в 1980 році знайшов подібні, повні поваги слова для пастора Кольпінга, з програмою якого він ознайомився 15 листопада 1980 року у кельнській церкві Міноритів.

“Кожний окремий християнин змінює світ, якщо він живе по-християнськи.” За словами Івана Павла II, церква потребує сьогодні таких людей, як Кольпінг.

“Справа Кольпінга є частиною Божого народу. Вона бере участь в місії церкви у світі і одночасно приносить інтереси і потреби людей і суспільства в церкву”.

До цих “інтересів і потреб” належать сьогодні усвідомлення того, що навколишнє середовище знаходиться під загрозою загибелі, значення інтернаціонального північно-південного впливу, бажання участі всіх в політичному процесі формування волі, спеціалізація і примус для гнучкості в робітничому житті, становище суспільних рангових груп, особливо переселенців і безпритульних. Якщо друзі Кольпінга хочуть серйозно сприймати його ідеали, вони не повинні складати руки, навпаки, мусять ставити для себе вимоги: вимагається співпраця над “постійним оновленням і гуманізацією суспільства в програмі Інтернаціональної справи Кольпінга...”

Тому навіть коли в жодній передвиборній програмі ще не існувало магічних слів “навколишнє середовище”, групи Кольпінга вже почистили береги річок і заклали природні стежки. Тому будинки Кольпінга давно вже не слугують притулком для подорожуючих ремісників, це місце для практикантів, учнів (на виробництві), учнів майстрів, цивільних, а також молодіжні, освітні, культурні центри. Тому молодіжні кольпінгські групи оздоровлюють села і школи в інших країнах, допомагають в ізраїльських кібуцах і бувають колодязі в країнах 3-го світу.

Сини і дочки Кольпінга говорять не тільки про надзвичайно потрібне підвищення рівня професійної освіти. Сприятливі навчальні кроки полегшують орієнтування для випускників школи, реалізують продуктивну пошукову фазу, готують безробітних до нового вступу в робітниче життя або допомагають випускникам спеціальних шкіл знайти собі застосування.

В мюнхенській професійній школі ім. А. Кольпінга для людей, що не мають часу на навчання, більше як 1.000 чоловік в понад 100 класах можуть отримати 25 різних професій: від установки газу і води, будівництва центрального опалення і вентиляції до автомеханіки.

Сюди приходять зі спеціальних шкіл, або ті, що не закінчили середню школу, тут багато іноземців, деякі мають труднощі з сім'єю. Тут їх поважають, до уваги беруться їх індивідуальні здібності. Тут можуть також знайти своє місце люди повільні і важко розуміючі. Результат часто вражає: ставши більш впевненими у собі і духовно стабільними, учні часто роблять такі досягнення, яких від них ніхто не чекав.

Змінилося також суспільне оточення для сім'ї, яка, як стверджує А. Кольпінг, грає вирішальну роль: маленька родина втратила колишню розгалужену будову, все менше жінок виконують лише домашню роботу і займаються вихованням дітей, загальний клімат тепер настроєний сприятливо для сім'ї і дітей. Справді, це було проникливе рішення, відкрити досі лише чоловічий клуб для жінок і дівчат і залучити до роботи спілки цілі сім'ї, хоча, звичайно, на практиці не все проходить гладко. Модельний характер мають місця сімейного відпочинку організації, які дозволяють спільний відпочинок, але також створюють давно бажаний спокій для стомлених батьків, в той час як надійні вихователі піклуються про дітей.

Пояснити роки нашого часу

Все ж таки несприятливі суспільні умови для сім'ї неможливо змінити лише закликком і власними альтернативними пропозиціями. Потрібна конкретна соціальна політика: звільнення молодих сімей від податків, підвищення суми коштів, що виплачується на дітей, безподаткові позики на домашні витрати, більше можливостей для роботи, яка би займала тільки певну частину дня, соціальна градація орендної плати залежно від прибутків і кількості дітей в гарному будинку, дитячі ігрові майданчики, не добиті транспортом вулиці ... врешті всі вимоги німецької організації Кольпінга. Без політики не обійдеться.

Присутність в парламентах, боротьба за дійсну соціальну ринкову економіку, за більш справедливий розподіл майна - все це безперечно належить до ствердження ідей організації. "Справа Кольпінга" хоче дати право на демократичне становище, - так це звучить в інтернаціональних статутах. Людина не повинна ніколи бути підпорядкована економічній меті, - доповнює німецька програма, яка відносить до завдань організації

расизму і націоналізму, а також соціальну справедливість в міжнародних економічних стосунках. Рівновага між необхідною політичною підтримкою якоїсь особи і плюралізм в середині організації є лише проблемою часу.

Погляди щодо права на політичний притулок і моральні межі генної інженерії - це актуальні дискусійні дистанції у які включається “Інтернаціональна справа Кольпінга” відображаючи свої переконання в роботі Європарламенту, в якому організація Кольпінга з 1974 р. має консультативний статус. Це означає, що представників організації інформують про наради і проекти рішень Європарламенту і вони можуть висловити свою точку зору.

Після відкриття кордонів на Схід існує надія щодо можливого відновлення брутально зруйнованих після II світової війни організацій Кольпінга. В Угорщині, де до початку війни було 400 родин Кольпінга, в Польщі, Румунії, Сербії, Хорватії, Чехії і Словаччині будинки Кольпінга були експропрійовані і подекуди навіть перетворені в комуністичні молодіжні центри. Організація була всюди заборонена, її майно конфісковано. Зовсім інше можна

почути зараз: польський лідер робітників Лех Валенса радів поверненню організації Кольпінга, яку він назвав важливим об'єднуючим в духовному і соціальному оновленні Польщі. Його заступник і послідовник в професійній спілці Данцига, Алойці Сцаблевські, згадує, що його батько належав до спілки підмайстрів і як тесляр допоміг збудувати будинок Кольпінга в Діршоу, який пізніше був перетворений на комуністичний партійний центр ...

В НДР організація Кольпінга була єдиною неофіційною терпимою церковною організацією, хоча досить часто її члени не підкорялися примусам системи. Багато синів Кольпінга свідомо не ходили на вибори, не відправляли своїх дітей до “юних піонерів” і на “посвячення молоді”. Незважаючи на це, вже до політичної зміни в східній частині Німеччини існувало 155 родин Кольпінга, які, правда, мали право збиратися лише в церковних приміщеннях.

Щоб Євангеліє стало свідком

Потрібно було б також промовити добре слово стосовно зганьбленого “католицизму спілки”.

Чи не була суперечка останніх років навколо призначень на посаду єпископа і деякі оголошення римської посади вчителя лише симптомом глибокої кризи довіри? Чи не походить це неприємне почуття з того, що церква виступає часто лише як центр віддачі наказів або як сувора ієрархічна організація, а не як органічний, живий Божий народ, не як поєднання клітин, що зрослися, поєднання груп і життєвих просторів?

Іноді здається, що говорять лише єпископи, комісії і пара досвідчених теологів, про яких вже наперед знали, що вони будуть говорити. Створені після церковного собору “радикали” в основному залишаються нікими або остеронь, нові духовні течії, виникнення яких вітали з надією, ще занадто зайняті самі собою. Сильні, відкриті для розмов спілки мали б чудовий шанс, захоплюючи і закладаючи довіру, представляти “народ Божий на шляху”.

Звичайно, також в Україні є тенденція влаштуватися в приміщенні церкви як у теплій кімнаті, а може, навіть і укріплюватися там, як у фортеці: група як ключка для боягузливих, як жертводавиця впевненості і притулку в заплутаному краї думок. Мабуть, це не дуже погано; і все ж таки погано, якщо тепле сперте повітря в середині повинно замінювати поривання назовні - і якщо згадати необхідний діалог з суспільством, то виходять лише чудово сформульовані резолюції і монологи і аж ніяк не смілива розмова з добровільним інакомисленням. Чи дійсно здатні і мають намір спілки поставити для себе нові суспільні вимоги, як цього вимагали німецькі єпископи з 1988 року, і наважилися опинитися в оточенні, далекому від церкви?

Чи здатна до цього Справа Кольпінга?

Чи це лише злобливі слова, коли організації докоряють тим, що їй не вистачає соціально-політичного забарвлення, що вона приховує суспільні недоліки на користь передвиборної реклами для певного політичного табору, що вона служить виключно як приступка для кар'єри в громадських адміністраціях і парламентах? Чи не критикує організація сама себе за “невгамовне до себе задоволення” деяких родин Кольпінга,

за обмеження в товариськості, за недостатнє чуття актуальних турбот і проблем інших (так висловився німецький центральний секретар доктор Міхаель Ханке)?

Якщо його організація ставить сьогодні собі такі самокритичні питання, це не означає зраду “батькові Кольпінгу”. Навпаки: не існує вірності засновнику без постійної перевірки того, чи сила його віри, його любов до людей, його зобов'язання щодо людей, витіснених на край суспільства, все ще продовжують жити в тих, хто сьогодні носить його ім'я.

Чого ж хоче Адольф Кольпінг від своїх послідовників в цей час?

Він би сказав їм: будьте свідками Божої доброти до людей, як спробував це я. Знову і знову запитуйте себе: чи відчувають люди через мене щось від близькості Бога і доброти? Чи допомагаю я їм нести їх великі турботи і маленькі проблеми, чи допомагаю я їм виплутатися з їхнього страху і малодушності, чи приділяю я час, щоб разом шукати сенс життя?

Докладайте зусиль, сказав би він, щоб бути більш впевненим в фундаментальності вашої віри.

Не задовольняйтесь тим, що по неділях ви терпляче зносите проповідь, а під час святкової процесії, маршируючи вслід за прапором Кольпінга, усвідомлюєте, що віра - це стосунки з другом. Йому - Ісусу Христу - ви можете сказати, якщо вам важко вірити, тому що на цьому світі багато страждань, підлості і несправедливості. Він розуміє ваші труднощі. Але він також очікує, що ви не соромитесь Євангелія. Він очікує, що ви будете мужньо промовляти, наскільки вартісними є для вас ці стосунки з вашим другом Христом і яким щастям може бути віра. На це свідчення чекають більше людей, ніж ви думаєте! Не втомлюйтесь брати участь у житті церкви, сказав би він. Не дайте всякій убогості і недосконалості, жодному невдалому досвіду спілкування з боягузливими, неохочими до розмов, закоханими у владу людьми позбавити вас втіхи від перебування в церкві. Говоріть у церкві, але не чорніть її, зробіть так, щоб Євангелія засяяла в ній, тому що в церкві, якою б жалюгідною і тьмяною вона іноді не здавалась би, продовжує щось жити від Христа.

Зробіть так, сказав би Кольпінг, щоб Євангеліє стало у вашій суспільній дійсності сигналом надії. Докладайте зусиль, щоб змінити конкретну частинку світу навколо вас, щоб усвідомити соціальні рани, щоб зберегти їхні права. Мова йде про релігійне свято католицької

церкви, яке святкується на другий четвер після Трійці. Знову і знову питаєте себе, хто є сьогодні ці бідні і експлуатовані, і сьогодні розгублені люди, що впали у відчай, ідуть вулицями країни, які нікуди не ведуть, і яким б ви могли дати батьківщину, якщо б тільки захотіли. І якщо б його друзі опинилися перед загрозою втрати мужності перед такою кількістю завдань і бід, він би взяв їх за руку і сказав: “Не бійтеся! Доки Бог дає нам сили, ми весело і бадьоро йдемо далі” - так він насправді висловився в своєму листі до депутата рейхстагу Райхеншпергера в 1861 році. “Майбутнє належить Богові і мужнім; а мужність - ну її ми ще маємо, дякуючи Богові.”

Спадщина: більше 60 країн

“Ми хочемо бути християнами в своїх словах і діях, бути старанними в своїй професії, любити і бути відданими нашій родині, ми хочемо жити і діяти як свідомі своєї відповідальності громадяни держави!”. Таку обіцянку складає сьогодні кожний чоловік - а з часу відкриття організації для жіночої половини - також кожна жінка - при прийомі у Справу Кольпінга. Більше ніж 450.000 членів поширюють “Справу Кольпінга” в 64 країнах світу, від Аргентини до України, від Індії до Канади. Німецька організація налічує більш як 2,5 тисячі Родин Кольпінга, в Україні їх вже більше 20.

Під загальним знаком “К” чорного і помаранчевого кольору “Інтернаціональна справа Кольпінга” вносить свою частку до світового християнства і допомагає постійно оновлювати суспільство, як це звучить в наших цілях.

Так само сформував би завдання організації Адольф Кольпінг. Її конкретний вигляд мусить, звичайно, змінюватись відповідно до вимог часу. Кольпінг перший погодився б із цим. Початковий успіх спілки підмайстрів, за його словами, ні в якому разі не означав, що це все мусить залишитися так, як було колись.

“Проблеми часу вам підкажуть, як діяти”,

Адольф Кольпінг

ГО “Справа Кольпінга в Україні”
м. Чернівці
вул. І. Гонти, 20
58003

kolping.com.ua

Facebook.com/kolpingua

